

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

19 березня 2025 р

м. Київ

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професор.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професор;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцент;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професор;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2025. – 298 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) відображено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: вплив довкілля на здоров'я людини, профілактику й лікування захворювань, епідеміологічні виклики, безпеку харчових продуктів, умови праці та медичного забезпечення у воєнних умовах. Основний акцент – міждисциплінарні зв'язки екології й профілактичної медицини, що має на меті: гармонізувати науково-дослідну діяльність у межах «Єдиного здоров'я» з політиками ЄС, готувати фахівців і сприяти післявоєнному відновленню України.

УДК _613+574]:061.3

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове

Оргкомітет конференції вважав за доцільне залишити авторські тексти без змін

© НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О.Богомольця

11, 2 зразки – до вакцинного поліовірусу 3 типу, а 4 нетипованих ентеровіруси очікують на типування. У 2024 році з 26 проб стічної води з лівобережної КНС було виділено 10 ентеровірусів (38,5%), з яких 2 зразки належали до неполіомієлітних ентеровірусів, 3 зразки - до ентеровірусу ЕСНО-11, 2 зразки – до вакцинного поліовірусу 3 типу та 1 зразок – до вакцинного поліовірусу 1 типу, крім того, 2 нетипованих ентеровіруси очікують на типування.

Для стеження за сезонними коливаннями позитивних проб стічної води було проведено помісячний аналіз їх кількості та підтверджено літньо-осінню сезонність виявлення ентеровірусів у стрічній воді як лівобережної, так і правобережної КНС міста Києва, не зважаючи на те, що позитивні зразки виявлялися майже цілорічно з більшою або меншою інтенсивністю.

Висновки. Стеження за циркуляцією ентеровірусів в стічних водах, зокрема – поліовірусів, з подальшим вивченням їх належності, дозволяє одержувати додаткову інформацію про епідемічну ситуацію щодо цих інфекцій на обстежуваній території та розробляти відповідні превентивні заходи.

ПРОФІЛАКТИКА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я: НИЗЬКИЙ РІВЕНЬ САНІТАРНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ОБІЗНАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ

Чумак С.П.¹, Давиденко О.І.², Борисенко А.А.²

¹ДУ «Київський міський ЦКПХ МОЗ України»

²Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Проведення санітарно-просвітницької роботи серед населення з питань профілактики інфекційних хвороб та неінфекційних захворювань, навчання населення з питань здорового способу життя є одним із пріоритетних напрямів забезпечення розвитку системи громадського здоров'я. В той же час, одним із проблемних аспектів проведення санітарно-просвітницької роботи Центру громадського здоров'я МОЗ України є слабка мотивація населення приймати участь у профілактичних заходах через низьку санітарну культуру і недостатню

обізнаність громадян щодо важливості проведення та участі у профілактичних заходах.

Основною метою діяльності ДУ «Київського міського центру контролю та профілактики хвороб МОЗ України» для вирішення відповідних питань є комплексний аналіз причин низької санітарної культури населення, виявлення причин, які перешкоджають участі громадян у профілактичних заходах, розробка рекомендацій щодо підвищення обізнаності та підвищення мотивації населення до профілактики здоров'я. Це має бути результатом спільної роботи центрів контролю та профілактики хвороб, представників системи охорони здоров'я, що надають медичні послуги населенню, керівників установ та організацій.

Певні кроки вже зроблені в цьому напрямку. Фахівці системи охорони здоров'я, зокрема ДУ «Київський міський ЦКПХ МОЗ», тісно співпрацюють із керівниками та представниками підприємств, закладів шкільної, дошкільної освіти, закладів охорони здоров'я для аналізу соціальних, психологічних, економічних та культурних чинників, що впливають на ставлення населення до профілактичної медицини. Проводяться семінари, лекції щодо обізнаності населення з питань профілактики, необхідності проведення вакцинації, ведення здорового способу життя та проводяться опитування серед працівників закладів, установ та організацій за відповідними напрямками.

В 2024 році співробітниками ДУ «Київський міський ЦКПХ МОЗ» було проведено більше ніж 350 лекцій та семінарів за напрямками щодо забезпечення надання необхідної інформації, організації та проведення інформаційних кампаній для населення стосовно негативного впливу забруднення повітря та інших несприятливих факторів навколишнього природного середовища. Також, пріоритетним було підвищення рівня обізнаності населення щодо наслідків для здоров'я контакту з азбестом, радоном та іншими небезпечними хімічними речовинами, розроблення та поширення навчальних матеріалів для різних груп населення, щодо необхідності проведення регулярних медичних оглядів з

скринінговими заходами та багато інших. До інформаційно-просвітницької кампанії було залучено майже 15 тисяч слухачів.

Паралельно із зазначеною роботою, в ході опитування та анкетування слухачів лекцій та семінарів, були встановлені фактори, що впливають на низьку залученість населення до участі у профілактичних заходах, а саме:

- зміна інформаційного фокусу – через воєнні дії, що відбуваються в нашій країні, населення все менше звертає увагу на інформаційні джерела, де йдеться про профілактику розповсюдження інфекційних та неінфекційних хвороб;
- економічна нестабільність та фінансові обмеження – більшість населення не поспішає витратити кошти на профілактичні заходи;
- культурні стереотипи – формування відчуття, що «здоровій» людині профілактичні заходи не потрібні;
- недовіра до медичної системи та хибне ставлення до профілактики.

Вирішення цих проблем вимагає комплексного підходу як з боку держави, через поліпшення доступу до медичних послуг, розвитку державних програм підтримки профілактичних заходів для населення України, так і з боку представників системи охорони здоров'я, медійних персон, лідерів громадської думки, через підвищення обізнаності населення, її популяризацію, а також активного залучення громадськості до навчання стосовно важливості та необхідності проведення та участі в профілактичних заходах, що направлені на попередження та нерозповсюдження інфекційних та неінфекційних захворювань.

ВПЛИВ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ РЕЧОВИН НА ҐРУНТИ МІСТА КИЄВА ВНАСЛІДОК РОСІЙСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ

Чумак С.П., Шкуро В.В., Бусел В.А., Гордієнко М.В., Павлова В.М.

ДУ “Київський міський ЦКПХ МОЗ України”

Актуальність. Збройна військова агресія росії на території нашої держави чинить негативний вплив не лише на теперішні умови проживання людей,